

Van: Elektronische nieuwsbrief van het Centrum voor Agrarische Geschiedenis
<nieuwsbrief@CAGNET.BE> namens Toon Toelen <toon.toelen@CAGNET.BE>
Verzonden: donderdag 15 november 2012 20:31
Aan: nieuwsbrief@CAGNET.BE
Onderwerp: WO I, Week van de Smaak, Landbouw in tropisch Afrika... - CAG-nieuwsbrief
november-december 2012

Dit is de tweemaandelijke nieuwsbrief van het Centrum Agrarische Geschiedenis vzw. Indien je deze mail niet meer wenst te ontvangen, klik dan op [deze link](#). Krijg je niets te zien? Surf dan naar [de webversie van deze nieuwsbrief](#).

Nieuwsbrief

November-december 2012

Beste lezer,

Zoals je kan merken steekt onze nieuwsbrief in een nieuw jasje. Samen met deze frisse vormgeving brengen we onder meer een verhaal waarin de ervaringen van de landbouwsector tijdens de Eerste Wereldoorlog centraal staan. En ook de rubriek *Beeldspraak* staat in het teken van de (nakende) herdenking van de Grote Oorlog. Verder promoten we een drietal studiedagen die het CAG organiseert in november, onder meer n.a.v. de Week van de Smaak. We stellen nieuw onderzoek voor rond landbouwwetenschap in Belgisch Congo en belichten ook graag een nieuwe expo over typisch 'Brusselse' producten zoals witloof en geuze. Als uitsmijter reserveren we een publicatie over CV Varkenszorg.

Veel leesplezier!

Landbouw en voeding tijdens de Eerste Wereldoorlog

Aan de vooravond van de Eerste Wereldoorlog was ons land slecht voorbereid. Voor heel wat grondstoffen en landbouwproducten was België al decennialang afhankelijk van import. De oorlog kwam evenmin

onverwacht. Toch kwamen concrete maatregelen om voedseltekorten te vermijden te laat. Dit verhaal gaat in op de

In dit nummer

Landbouw en voeding tijdens de Eerste Wereldoorlog

Nieuw verhaal op Het Virtuele Land

Studiedag WO I

30 november in

voornaamste spelers in dat verband. Daarna komen de opeisingen, de levensomstandigheden van de bevolking, het imago van de landbouwers en het naorlogs herstel aan bod. Dit themaverhaal is geschreven door Brecht Demasure.

Lees het [hele verhaal](#) op Het Virtuele Land.

 [naar boven](#)

Studiedag WO I

CAG roept op 30 november alle geïnteresseerden samen in CC Belgica te Dendermonde voor een [contact- en studiedag over landbouw en voeding tijdens de Eerste Wereldoorlog](#).

 [naar boven](#)

Week van de Smaak

Het CAG-project [Wat eten we morgen?](#) stelt in de KHLeuven, departement Gezondheidszorg en Technologie op 21 november het nieuwe lespakket voor over graanproducten en aardappelen.

Op 23 november organiseert CAG een studiedag *De smaak van thuis is (erf)goed* in het H. Hartinstituut te Heverlee.

Beide activiteiten passen binnen het kader van de [Week van de Smaak](#). Je kan nog steeds inschrijven per [mail naar Kristel Janssens](#).

 [naar boven](#)

Ge(s)maakt door de Brusselir?

Witloof, kaas, spruiten, pensen, geuze en kip werden wel gesmaakt door de "Brusselir". Maar zijn deze streekproducten wel typisch Brussels of ligt hun oorsprong elders? Ontdek de geschiedenis van deze streekproducten aan de hand van persoonlijke verhalen, historische bronnen en oude recepten op deze mobiele tentoonstelling. Het geheel wordt opgeluisterd met vertellingen en een poppentheater.

Tijdens de Week van de Smaak zal de expo *De smaak van thuis* op zaterdag 17 en zondag 18 november 2012 bij het Brussels Museum van de Molen en Voeding (Evere) staan en op donderdag 22 november 2012 tijdens de 'Boeremet' aan de Slachthuizen van Anderlecht.

Bijkomend gaan op zaterdag 17 november van 14u tot 16u twee lezingen door in het Brussels Museum van de Molen en Voeding (Evere). Hierbij zal Sarah Luyten (CAG) dieper ingaan op deze zes producten die we als typisch Brussels beschouwen. Koen Es (Plantentuin Meise) zal spreken over vergeten en lokale groenten en de link leggen met de tentoonstelling "vergeten groenten" in het museum.

Dendermonde

[Week van de Smaak](#)

Twee studiedagen

[Ge\(s\)maakt door de Brusselir?](#)

Expo

[Landbouw in tropisch Afrika](#)

Nieuw onderzoek

[Doctoraat Jan Roobrouck](#)

Einde onderzoek

[Immaterieel erfgoed](#)

Oproep

[In de kijker](#)

CV Varkenszorg

[Agro-erfgoed telex](#)

Nieuwsflitsen uit het agrarisch erfgoedveld

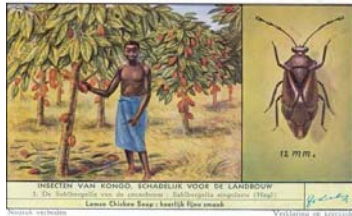
[Beeldspraak](#)

Heropbouw West-Vlaanderen na WO I

Het erfgoedproject “Ge(s)maakt door de Brusselseir” is een organisatie van de erfgoedcel Brussel, de erfgoedcel Pajottenland & Zennevallei en het Centrum Agrarische Geschiedenis ter gelegenheid van het Jaar van de Gastronomie in Brussel.

[naar boven](#)

Landbouw in tropisch Afrika

Belgisch Congo werd wereldwijd bekend voor zijn realisaties op het gebied van koloniale landbouw tijdens de twintigste eeuw.

Waarom en op welke manier dit alles verliep is echter tot op de dag van vandaag nog steeds erg

onduidelijk. Historici hebben immers wel de politieke ontwikkeling van Belgisch Congo (inclusief het postkoloniale tijdperk), religieuze missies en de industriële exploitatie onderzocht, maar de ontwikkeling van een agrarische economie en de installatie van een agrarisch kennisnetwerk zijn onderbelicht gebleven.

Concreet willen we achterhalen hoe de agrarische wetenschap georganiseerd was en verspreid werd door de overheid in Belgisch Congo gedurende de periode 1908-1960. De ontwikkeling van de landbouwwetenschap in Belgisch Congo zal verklaard worden door gebruik te maken van het “kennisnetwerken” concept. Het “unieke” van deze Belgische case zal bovendien vergeleken worden met de beschikbare onderzoeksresultaten met betrekking tot andere

Afrikaanse kolonies, meer bepaald de Britse en Franse.

Stephanie Kerckhofs (Lier, 1990) zal dit onderzoek voor haar rekening nemen. Zij behaalde in 2012 haar masterdiploma geschiedenis aan de Universiteit Antwerpen. In haar masterthesis *Vrouwelijke rendez-vous geefsters en mannelijke luiaards* onderzocht ze de genderrelaties binnen het huwelijk in

Mechelen gedurende de periode 1870 – 1879.

[naar boven](#)

Doctoraat Jan Roobrouck

Onlangs doctoreerde ICAG-collega Jan Roobrouck op het project Op zoek naar elegante oplossingen. Landbouwwetenschap en –beleid in België (1944-1994). De focus van het doctoraat ligt op de wisselwerking tussen het landbouwonderzoek en de politiek. Centraal staan de actoren en processen die de kennisdynamiek ten dienste van de

landbouwsector bepaalden. Veel aandacht gaat naar de rol van

openbare diensten of parastatalen (vb. IWONL) als hefboomen van 'institutionele duurzaamheid'.

 [naar boven](#)

Immaterieel erfgoed

Recent werd door de Vlaamse overheid de [website immaterieelerfgoed.be](#) voorgesteld. Daarop worden elementen met een borgingsdossier verzameld met het oog op het verzekeren van de leefbaarheid. Voorbeelden zijn de veemarkt van Sint-Lievens-Houtem, de krakelingenworp in Geraardsbergen, de traditie van het krulbollen... Het Centrum Agrarische Geschiedenis begeleidt zulke dossiers en doet een oproep aan iedereen die betrokken is bij een vorm van immaterieel erfgoed waarbij landbouw, voeding of platteland een belangrijk aspect vormen om zich te melden. Zo kunnen we nagaan of er interesse is om samen een traject op te starten. Contactpersoon is [Chantal Bisschop](#).

 [naar boven](#)

In de kijker

De Vlaams-Limburgse KI-vereniging (Kunstmatige Inseminatie) CV Varkenszorg mag in 2012 terugkijken op een rijke geschiedenis van 25 jaar. In samenwerking met CAG legde de vereniging haar geschiedenis vast in een gedenkboek, opgetekend uit de mond van hen die deel uitmaakten van deze periode. Het verhaal loopt van het prille begin in een lokaaltje in Alken tot de hedendaagse professionele infrastructuur in Kaulille, ingebed in een internationaal netwerk van KI-organisaties. In dit boek passeert de hele revue. Op die manier wordt duidelijk dat CV Varkenszorg belangrijke bouwstenen heeft aangeleverd voor de algemene transformatie van de Limburgse varkenshouderij gedurende de laatste decennia. Meer [info over deze publicatie](#) vind je op [cagnet.be](#)

 [naar boven](#)

TELEX

[Yesterday Today](#) is een nieuw multimediaal project voor streekgeschiedenis van de twintigste eeuw in Zuid-Oost-Vlaanderen.

De Vlaamse Regering heeft [een cultureel-erfgoedconvenant afgesloten](#) met het Platform Omgeving Leie Schelde (POLS), een samenwerkingsverband tussen Deinze, Nazareth, Zulte, De Pinte, Gavere en Sint-Martens-Latem.

De [Week van de Smaak 2012](#) loopt van **15 tot 25 november**. Op **14 november** is er de feestelijke opening in Tienen, met de bekendmaking van het *Thuisgerecht van Vlaanderen* en de voorstelling van *Onze receptuur voor confituur*.

Op **17 november** opent in het Brussels Museum van de Molen en de Voeding te Evere een expo over Brusselse streekeigen producten, waarvoor CAG het concept leverde. Bij die gelegenheid zijn er lezingen over dat thema en over vergeten en ongewone groenten.

Op **17 november** nemen 30 gemeenten deel aan de Grote Thuisbak, een wedstrijd waarvoor iedereen in de gemeente aan het bakken slaat.

Sterrenchef Axel Colonna Cesari van Cent Pour Cent ontfermt zich op **18 november** over degroentenrecepten van enkele grootmoeders tijdens een demokookworkshop in 't Grom.

Op **20 november** wordt Grandma's Design gelanceerd, een Europees project waarbij culinair (bak)erfgoed verbonden wordt met design.

Het CAG-project Wat eten we morgen? stelt tijdens de studiedag Broodje gezond of potato-minded? op **21 november** het nieuwe lespakket voor over graanproducten en aardappelen in de KHLeuven, departement Gezondheidszorg en Technologie.

Op **22 november** geeft André Delcart in Roeselare een Rondje Erfgoed over winterfeesten en gebak.

Jan Vander Kuylen geeft op **22 november** een lezing over Kundig met kruiden in 't Grom.

Op **23 november** organiseert CAG een studie- en inspiratiedag De smaak van thuis is (erf)goed tijdens de Week van de Smaak in het H. Hartinstituut te Heverlee.

De Brusselse Wafelengang is een wafelbakwedstrijd tussen de Brusselse gemeenten. Op **24 november** bieden zij gratis proevetjes aan.

In Merksplas trekken de Luimige Landlopers erop uit op **4, 18 en 25 november**.

Mout- en brouwhuis De Snoek in Fortem-Alveringem start op **27 november** gedurende zes zaterdagen met een cursus over de geschiedenis van mouten en brouwen in de 19de en 20ste eeuw.

Van **29 november tot 2 december** wordt in Namen een internationale conferentie gehouden over ecologische geschiedenis.

Op **29 november** sluit het project De Potige Polders feestelijk af met de voorstelling van het boek *Vijf Eeuwen Wase Polders* in OC Ermenrike in Kieldrecht.

CAG roept op **30 november** alle geïnteresseerden samen in CC Belgica te Dendermonde voor een contact- en studiedag over landbouw en voeding tijdens de Eerste Wereldoorlog.

In Mout- en brouwhuis de Snoek in Alveringem vindt op **30 november** een causerie plaats over Brugse brouwerijen van de middeleeuwen tot heden.

Tot **november** loopt in het Waasland het project De Potige Polders.

Tot **november** toert Suskewiet, een tentoonstelling over de vinkenzetting, tussen Merkem, Ieper, Langemark-Poelkapelle, Zonnebeke en Poperinge.

ETWIE organiseert op **1 december** een eerste ontmoetingsdag voor technisch, wetenschappelijk en industrieel erfgoedzorgers.

De jaarlijkse tentoonstelling van neerhofdieren door Het Voerse Neerhof vindt plaats op **1 en 2 december** in Vossem.

Het Flasmuseum in Kortrijk sluit op 2 december 2012 definitief de deuren aan de Etienne Sabbelaan. Het museum heropent in het najaar van 2013 in een nieuw gebouw aan de Noordstraat, ooit een verzendhuis van The Linnen Thread Company.

De CAG-tentoonstelling Het Vlaamse platteland in de fifties met foto's van Jos Halsberghe staat in december in Mol.

Binnen de reeks Honger naar kennis komt prof. Peter Scholliers op 9 december langs bij het Archief van de Stad Brussel om te praten over het eerste scheikundig labo in de wereld...in Brussel

De expo over 100 jaar tuinbouwschool De Wijnpers staat van 5 tot 21 december in de hal van het provinciehuis te Leuven.

Het programma van Brusselicious loopt nog tot het einde van 2012.

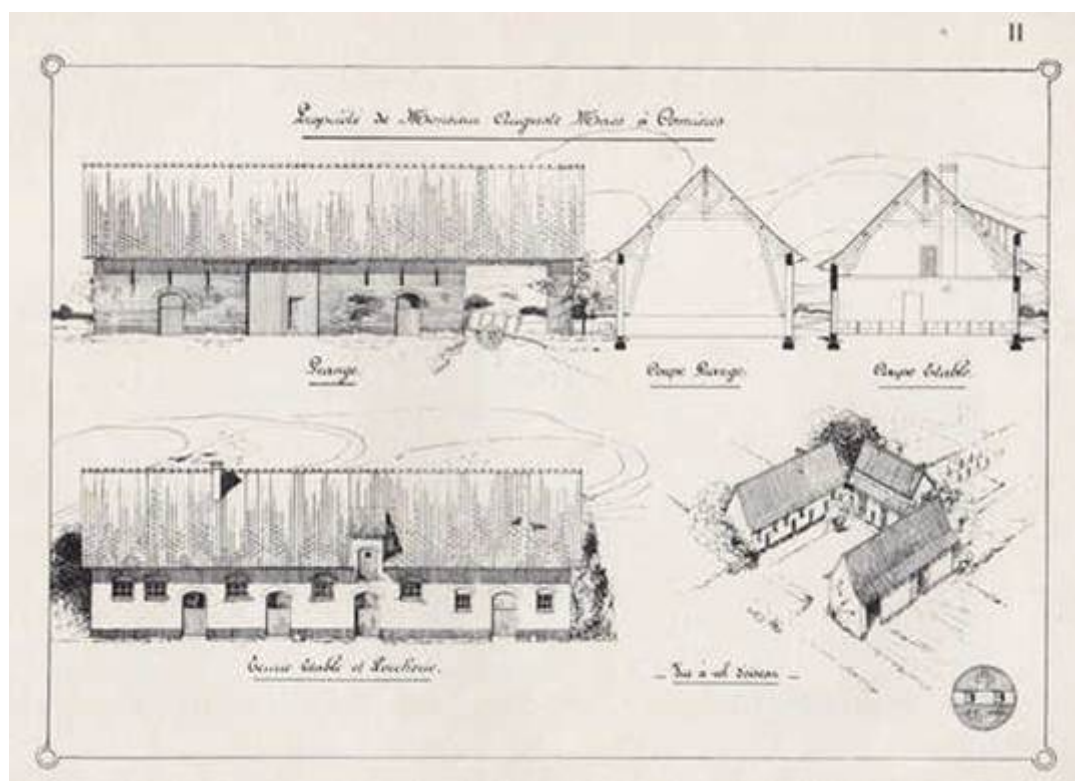
Op 19 maart vindt de elfde Nacht van de Geschiedenis 2013 plaats met als centraal thema *de vakman/-vrouw*.

Erfgoeddag 2013 gaat door op 21 april met als thema *Stop de tijd!*

Rural History 2013 is het eerste congres van de European Rural History Organisation. Het gaat door van 19 tot 22 augustus 2013 aan de universiteit van Bern.

Beeldspraak

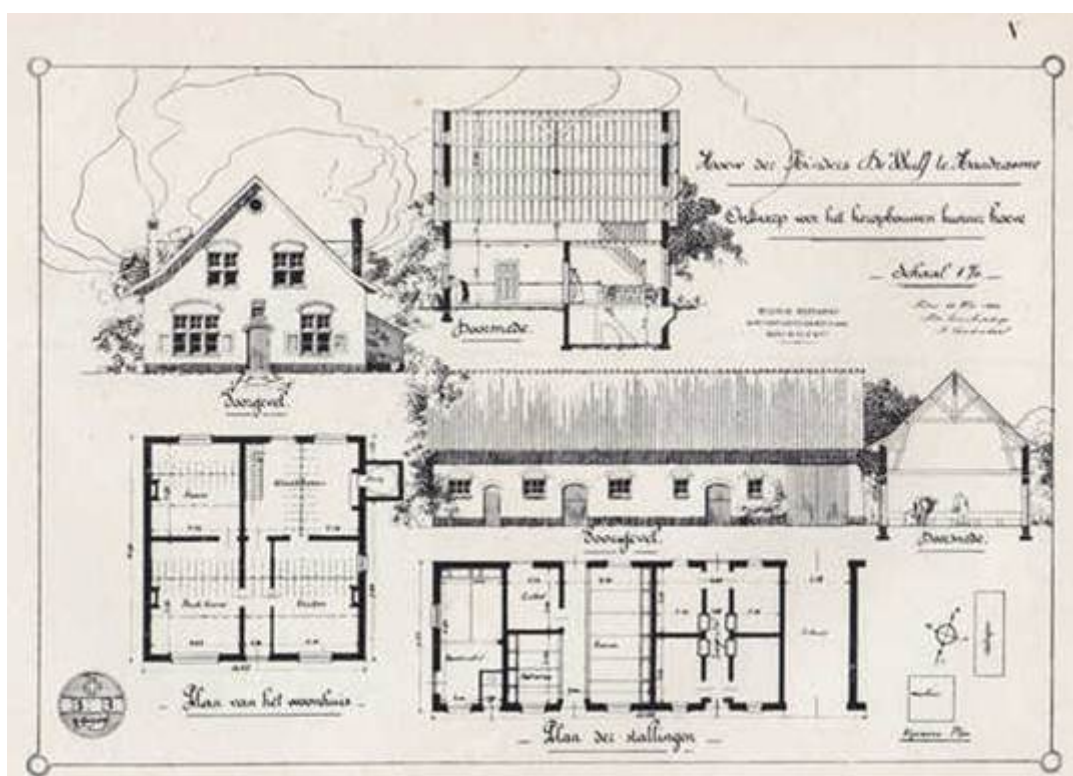
We sluiten af met enkele plannen en foto's van de Dienst voor herstel van West-Vlaanderen van de Belgische Boerenbond voor de heropbouw van de verwoeste gewesten na de Eerste Wereldoorlog. Deze beelden zijn ook terug te vinden op Het Virtuele Land.

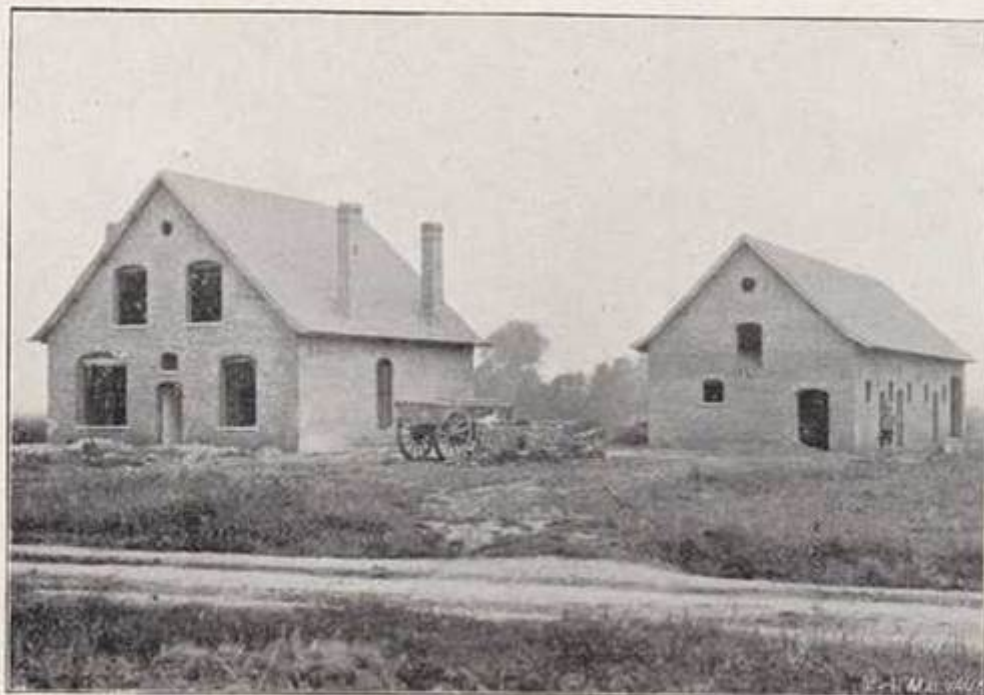

N° 27. HOEVE AUGUSTE MAES TE KOMEN. (VERGELIJKT MET PLAN-SCHETS N° II).

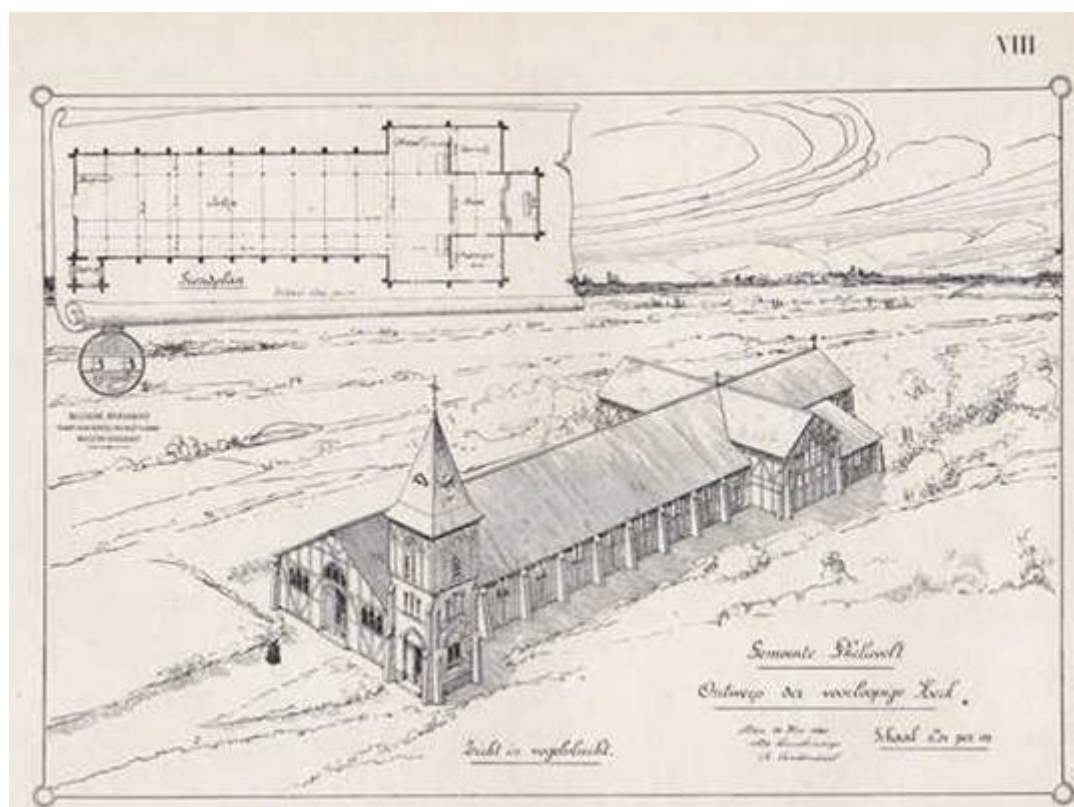
Hoeve Maes in Komen.

N° 30. HOEVE KINDERS DE WULF TE HANDZAEME.
(VERGELIJKT MET PLAN-SCHETS N^o V).

Hoeve Kinders-De Wulf in Handzame

N° 26. VOORLOOPIGE KERK TE GHELUVELT.

Voorlopige kerk Geluveld

[naar boven](#)

www.HetVirtueleLand.be

VLAM
van bijen

BOERENBOND
trouw aan land- en tuinbouw

Met steun van de
Vlaamse overheid

cera
aanpak innovatie
in landbouw
en visserij

KU LEUVEN